Otázka: Zbrojnictví z pohledu společnosti a práva

Předmět: Společenské vědy – seminární práce

Přidal(a): Martin Zítek

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Zbrojnictví v ČR
- 2.1 Historie právní úpravy v ČR
- 2.2 Soukromé vlastnictví a nošení zbraní
- 2.3 Použití střelné zbraně
- 3 Zbrojnictví ve světě
- 3.1 USA
- 3.2 Severní Korea
- 3.3 Srovnání ČR, USA a Severní Korea
- 4 Bibliografie

1 Úvod

„Zákony, které zakazují nošení zbraní, jsou takové povahy, že odzbrojí pouze ty, kteří nejsou odhodláni ani nakloněni páchání zločinů... Takové zákony činí věci horšími pro napadeného a snadnějšími pro útočníka, slouží spíše ku podpoře než k zabránění vraždám, neboť neozbrojený člověk může být napaden s větší sebedůvěrou než ozbrojený.“ To jsou slova třetího prezidenta USA Thomase Jeffersona, která přesně vystihují problematiku nošení zbraní. Ta se začala řešit s příchodem střelných zbraní a dodnes je velmi aktuální. Pokud jsou zákony o zbraních velmi striktní a držení zbraní civilním obyvatelstvem zakazují, má to za následek pouze ozbrojování pouze lidí s trestným úmyslem a ostatní to staví do bezbranné situace. Naopak mnozí zastávají

názor, že držení zbraní prohlubuje v lidech násilné úmysly a tím se zde otevírá důležitá diskuze na toto téma, která však nemá jediné správné opodstatnění.

Veřejnost se dozvídá o problematice pouze skrz trestné činy a velké kauzy, což jen více prohlubuje strach a nezájem o toto téma. Proto bych rád v této seminární práci poukázal na právní systém a jeho nedokonalosti v České republice co se týče nošení zbraní a zároveň ho porovnat se systémy v nejmocnějších státech světa. Každá země je politicky jinak založená a jinak jí vyhovují různé právní úpravy o držení a nošení zbraní, která právní úprava je nejvhodnější se tedy nedá obecně odpovědět. Můžeme však jednotlivé systémy do hloubky prozkoumat a najít na nich jejich výhody a nevýhody, které jsou jak sociální, tak právní. Je důležité si uvědomit, že je nemožné vybrat jedu právní úpravu a aplikovat ji v rámci celého světa.

V této seminární práci chci rozebrat do detailu český právní systém v oboru držení a nošení zbraní civilním obyvatelstvem, vývoj tohoto systému v kontextu s politickým systémem, který byl v českých zemích velmi nestabilní. Nyní žijeme v demokratické zemi, s tím přichází řada nových otázek v tomto oboru, které nejsou snadno zodpověditelné, ale pokud tyto otázky dáme do spojení s obecně užívanou praxí, můžeme na ně snadno odpovědět.

Proto bych se v této seminární práci rád dostal k určitému závěru co se týče zbraní, proč jsou některé systémy liberální a některé systémy absolutně striktní, spojit souvislosti mezi právem a společností, mezi státem a obyvatelstvem a mezi teorií a realitou.

Člověk zde není pro zákony, ale zákony tu jsou pro lidi, člověk si sám určuje co je správné a co špatné a podle toho si určuje zákony. Společnost tedy většinovým názorem sama utváří zákony v demokratických státech a to je důležité si uvědomovat i při zákonech týkajících se zbraní. Stát by měl fungovat v souladu s jeho obyvatelstvem, pokud si ho chce udržet.
V nedemokratických státech toto není pravidlem, a tak se stát staví spíše do opozice lidem, což může mít za následek naprostý chaos a podle toho se odvíjí zákony, které vytváří stát ve prospěch sebe samého, aby si udržel obyvatelstvo násilnou cestou.

2 Zbrojnictví v ČR

2.1 Historie právní úpravy v ČR

Zbraně byly v historii brány jako nežádoucí a zákeřný předmět, proto byly zakazovány dokud to

šlo. Se zrychlujícím se technickým vývojem je nešlo už úplně zakazovat, a tak začli vznikat první právní úpravy ohledně držení zbraní. Dnes je v ČR v rámci světa vcelku volný právní systém, který je přizpůsobený, aby vyhovoval jak vlastníkům zbraně, státu, ale i odpůrcům zbraní, kteří se nemusí cítit ohroženě přítomností zbraní ve společnosti.

2.1.1 Císařský patent č. 223/1852 ř.z.[1]

Císařský patent, nebo také zbrojní patent, byl vydán 24.října 1852 a jeho platnost přetrvala až do 20. století i po vytvoření samostatného Československého státu. Tento zákon byl první komplexnější úpravou v období Rakouska-Uherska, ale byl velmi stručný obsahem a pojmy, a proto byl později zkonkretizován výklady správních a soudních orgánů.

Zákon nabízel kompletní výpis zakázaných zbraní, které řadil do kategorií na střelné a chladné, nenabízel však definici pojmu zbraň. Jako zbraně nezakázané zákon považoval např. poplašné pistole. V mnoha ohledech se zákon podobal stávající právní úpravě, například rozlišoval pojmy držení a nošení, byť držení definoval jako vlastnictví zbraně a nošení jako možnost mít zbraň u sebe a fakticky s ní nakládat, což se liší od nynější úpravy. Patent stanovil jako podmínku k držení zbraně vydání povolení, o které zájemce musel požádat s legitimním důvodem. Povolení k držení zbraně v sobě neobsahovalo možnost nošení zbraně, pro které musel zájemce dostat další povolení a pokud ho dostal, byl mu vydán zbrojní pas (alternativa nynějšího zbrojního průkazu). Tato povolení byla standardně vydávána na tři roky a o vydání rozhodoval příslušný orgán dle svého uvážení bez blíže specifikovaných pravidel.[2]

2.1.2 Zákon č. 81/1938 Sb., o zbraních a střelivu[3]

Tento zákon měl nabýt účinnosti v souvislosti na vydání vládního nařízení, z důvodu nadcházející druhé světové války tento zákon nikdy nenabyl platnosti a Císařský patent platil až do roku 1950. Na svou dobu měl tento zákon poměrně moderní úpravu a podobnou dnešnímu zákonu o zbraních, proto je dobré se o tomto zákonu alespoň zmínit.

Tento zákon se nezabýval pouze střelnými zbraněmi jako stávající zákon, ale zabýval se i zbraněmi sečnými, bodnými a údernými. Dále zbraně rozděloval na zbraně zvláště nebezpečné, ty bylo možno nosit pouze s povolením od zemského úřadu a vojenské správy, a zbraně ostatní, které mohli být drženy v množství nepřesahujícím osobní potřebu bez povolení. Stejně jako císařský patent i tato úprava vyžadovala pro držení střelné zbraně povolení ve formě zbrojního

listu, pro nošení pak vyžadovala povolení ve formě zbrojního pasu.[4]

V letech 1939-1945, tzn. v období války, na území dnešní ČR všechny předchozí úpravy pozbyly platnosti a dne 15. března 1939, po obsazení našeho území, bylo vydáno vrchním velitelem německých vojsk nařízení, které zrušilo platnost všech povolení a stanovilo povinnost odevzdat všechny střelné zbraně příslušnému orgánu. Nabytí zbraně a znovuobnovení povolení bylo závislé na souhlasu říšského úřadu.

2.1.3 Zákon č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu

Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. února 1950, kdy jako první zákon po sto letech ukončil platnost Císařského patentu č. 223/1852. Na rozdíl od předešlého zákona o zbraních a střelivu, který nenabil platnosti, byl tento zákon velmi strohý a neobsahoval definice pojmů jako je zbraň či rozdíl mezi nošením a držením zbraně. Jediné na co se tento zákon orientoval a vymezil byly tzv. nedovolené zbraně, kterými dnešní úprava rozumí zbraně zakázané. Nedovolené zbraně zákon zakazuje vyrábět, prodávat, opravovat a jakýmkoliv způsobem nabývat, držet a nosit. Také byl tento zákon posledním, který upravoval nejen střelné zbraně, ale zabýval se i zbraněmi nestřelnými, což v následujících úpravách již nikde nenajdeme, nebo jen velmi zřídka.

Z neúčinného zákona č. 81/1938 Sb. bylo ponecháno několik různých úprav jako například úprava povolení formou zbrojního listu. Pro nabytí zbrojního listu muselo být žadateli nejméně 18 let (ve zvláštních případech mohl být zbrojní list udělen i osobě mladší 18 let) a nebylo obavy ze zneužití. To však neznamená, že bylo možné nabýt zbraň tak snadno. Vzhledem k době, do které přišel tento zákon, nebylo ze strany státu žádoucí, aby lidé vlastnili zbraně, a tak do tohoto zákona byla implementována skutečnost, že o vydání zbrojního listu může dle vlastního posouzení rozhodnout příslušný orgán a zároveň může zbrojní list kdykoliv odebrat. To stejné platilo pro zbrojní pas, který zaštiťoval držení a nošení zbraně, to se stalo pouze teoretickou záležitostí kterou si nikdo nemohl právně nárokovat.

Z důvodu nedostatečné rozsáhlostí musel být zákon rozšiřovat ho dále vyhláškami a předpisy. Jako první vyhláška rozšiřující tento zákon byla vyhláška č. 34/1950 Ú.l.[5], která nabyla účinnosti dne 1. února 1950, tzn. stejný den jako samotný zákon. Upravovala předměty, na které se zákon nevztahuje, protože nebyly podle zákona vnímány jako zbraně, dále upřesnila dobu, na kterou byl vydáván zbrojní list a zbrojní pas, na dobu tří let. Následovala vyhláška č. 365/1953 Ú.l., která nabyla účinnosti dne 1. ledna 1954 a rozšířila zákon o zbraně, které nesmí používat osoby mladší 15 let bez dozoru zletilé osoby. Také ustanovila absolutní zákaz držení

vojenských zbraní civilním obyvatelstvem, všechna dosud vydaná povolení musela být spolu se zbraněmi odevzdána příslušnému orgánu. Poslední přišla vyhláška č. 124/1961 Sb., která nabytím účinnosti 1. ledna 1962 zrušila platnost předchozí vyhlášky, vzhledem k její rozsáhlosti a skutečnosti, že sama obsahovala základní ustanovení, předčila významem i samotný zákon.[6]

2.1.4 Zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu

Tento zákon vyšel v platnost 16. prosince 1983 a v účinnost 1. dubna 1984, tím byla zrušena celá předchozí právní úprava týkající se zbraní. Stejně jako u předchozí právní úpravy byl tento zákon vydán v době kdy stát nedůvěřoval obyvatelstvu a snaží se omezit jejich možnost vlastnění střelných zbraní. Proto byla dostupnost zbraní omezena na velmi úzký kruh obyvatelstva a zbrojní průkaz mohl být vydán pouze osobě starší 18 let, bezúhonné, fyzicky a psychicky způsobilé, u které bylo zaručeno, že zbraň nebude moci zneužít a nebránil-li tomu veřejný zájem, o tom rozhodoval příslušný úřad.[7] Kvůli velmi nepřesným definicím podmínek pro vydání zbrojní průkaz byla rozhodnutí úřadu o vydání či nevydání téměř nedotknutelná a nepřezkoumatelná, to zaručilo naprostou moc a kontrolu státu nad oběhem zbraní v soukromém vlastnictví.

2.1.5 Zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu

Toto je první zákon zabývající se úpravě střelných zbraní v samostatné České republice a svou úpravou je velmi podobný dnešní platné moderní úpravě, nabyl platnosti 13. prosince 1995 a nabyl účinnosti 1. března 1996. Velkým pozitivem této úpravy je dostatečně přísně nastavená kritéria na nabývání zbrojního průkazu a zároveň přesnost a konkrétnost těchto kritérií, tudíž každá spolehlivá osoba má možnost nároku na střelnou zbraň. Už se zde objevuje rozdělení výrazů na držení a nošení zbraně, kdy se držením zbraně rozumí přechovávání zbraně ve stavu vylučujícím její okamžité použití, zatímco nošením zbraně se rozumí přechovávání zbraně ve stavu dovolujícím její okamžité použití. Tyto pojmy spolu úzce souvisí a nabízejí držiteli možnost držet zbraň, i pokud mu není dovoleno ji nosit. Naopak nošení zbraně v sobě již z definice zahrnuje možnost ji držet a bylo to vyšším stupněm navazujícím na držení. Zbrojní průkaz byl tímto zákonem rozdělen na téměř identické skupiny jako jsou dnes a získáním zbrojního průkazu získal držitel právo zbraň držet i nosit. To byla změna oproti předchozím úpravám, kdy se držiteli byly vydány povolení zvlášť pro držení zbraně i pro nošení zbraně.[8]

2.1.6 Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon nabyl platnosti 9. dubna 2002 a nabyl účinnosti 1. ledna 2003, byl později nařízeními vlády a vyhláškami dále upravován do nynější podoby. Je stále platným zákonem a proto se tímto zákonem budu dále více zabývat v celé seminární práci. Celé znění tohoto zákona je: *„Zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních)“* ***[9]***

2.2 Soukromé vlastnictví a nošení zbraní

Pro porozumění následující části je potřeba pochopit rozdíl mezi pojmy držení zbraně a nošení zbraně. Držením zbraně se rozumí mít zbraň ve vnitřních prostorech nebo ve zřetelně ohraničené nemovitosti se souhlasem vlastníka či nájemce. Držením zbraně je také nenabitá zbraň, která je uložena v uzavřeném obalu z důvodu jejího přemísťování. Zjednodušeně se tím rozumí vlastnictví zbraně, bez předpokladu jejího použití. Oproti tomu pojem nošení zbraně znamená mít zbraň u sebe ve všech případech, které nespadají do držení zbraně. Tím se myslí, pokud máte zbraň u sebe v každodenních situacích s možností k okamžitému použití zbraně např. k výkonu povolání nebo k osobní ochraně, v případě osobní ochrany musíte zbraň nosit skrytě.[10] Osoba ovlivněna alkoholickými či jinými omamnými látkami nesmí nosit ani manipulovat se zbraní na veřejně přístupných místech.

Zbraně se rozdělují na základní kategorie A-D, kdy každá kategorie má vlastní zákony s ní spojené a pro držení různých kategorií je potřeba různých úrovní povolení.

2.2.1 Zbraně kategorie A

Zbraně kategorie A jsou zakázané zbraně a jako občan nepovolaný v tomto oboru se k těmto zbraním legální cestou nedostanete. Jsou dále rozděleny do 7 skupin: zbraně vojenské,

samočinné, zákeřné, nevyrobené z kovů, plynové a expanzní, střelná nástrahová zařízení a zbraně s vestavěnými tlumiči hluku výstřelu a laserovými zaměřovači. Dále do této kategorie patří doplňky zbraní jako tlumiče hluku a laserové zaměřovače. Policie České republiky může udělit výjimku držiteli zbrojního průkazu, pokud to neodporuje veřejnému pořádku a bezpečnosti, vlastnit zbraň kategorie A pokud provádí sběratelskou nebo muzejní činnost, výcvik či výuku ve střelbě, nebo střežení mimořádně důležitých objektů.[11]

2.2.2 Zbraně kategorie B

Zbraně kategorie B jsou naopak velmi běžné, k jejich vlastnictví je potřeba povolení a držení zbrojního průkazu nebo zbrojní licence jakékoliv skupiny, z toho vyplývá, že nejsou zakázané a nejsou tolik nebezpečné, ale stále je jejich držení a nošení potřeba kontrolovat. Nejběžnějším důvodem pro vydání povolení se uvádí zajišťování ostrahy a majetku.

„Zbraněmi kategorie B jsou krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně, krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem, jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm, dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje, dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje, dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm, samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní, a signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.“ ***[12]***

Platnost povolení zaniká ve chvíli, kdy člověk, kterému bylo povolení vydáno, přestal být držitelem zbrojního průkazu či licence nebo již pominul řásný důvod, pro který bylo povolení uděleno, to se nevztahuje na povolení za účelem ochrany života, zdraví či majetku.

2.2.3 Zbraně kategorie C

Zbraně zařazeny do kategorie C podléhají ohlášení příslušnému útvaru policie ČR. *Zbraněmi kategorie C jsou jednoranové nebo víceranové zbraně (krátké i dlouhé) pro střelivo s okrajovým*

zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm, dlouhé jednoranové, víceranové a opakovací (s výjimkou opakovacích brokovnic s hlavní kratší než 600 mm) zbraně, samonabíjecí dlouhé zbraně s pevným zásobovacím ústrojím, které nepojme více než 3 náboje (s výjimkou samonabíjecích brokovnic s hlavní kratší než 600 mm a zbraní majících vzhled zbraní samočinných), plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J (výkonné „vzduchovky", větrovky apod.), s výjimkou paintballových zbraní, více než dvouranové nebo opakovací zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů (typicky perkusní revolvery)." ***[13]***

Zbraně této kategorie smí nabývat jen držitel zbrojního průkazu či licence jakékoliv skupiny a pro tuto skupiny platí nejméně přísné podmínky ve vztahu k zbrojnímu průkazu. Držitel této zbraně je oprávněn ji nosit až po její registraci.

2.2.4 Zbraně kategorie D

Zbraně kategorie D jsou zbraně neuvedené v kategoriích A-C. Jsou to zbraně, upravené takovým způsobem, že je znemožněno jejich použití, avšak běžnější zbraní tohoto typu je plynová zbraň nepřesahující kinetickou energii střely 16J. Zbraně z této kategorie mají nejmírnější podmínky pro nabývání, vlastnictví, držení a nošení a může ji vlastnit osoba starší 18 let způsobilá k právním úkonům. Na rozdíl od předchozích kategorií může nabývat do vlastnictví a držet i právnická osoba. Držitel má povinnost zbraň zabezpečit proti odcizení, zneužití a ztrátě a musí zbraň nosit skrytě na veřejných místech, nesmí s ní manipulovat pod vlivem alkoholu, návykových látek či léků.[14]

2.2.5 Zbrojní průkazy

Zbrojní průkazy se vydávají s platností na dobu 10 let a lze vydat zbrojní průkaz podle zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 10 let. Zbrojní průkazy se rozdělují na skupiny A-F podle účelu užívání zbraně a podle rozsahu oprávnění. Jsou to skupiny: A – ke sběratelským účelům; B – ke sportovním účelům; C – k loveckým účelům; D – k výkonu zaměstnání nebo povolání; E – k ochraně života, zdraví nebo majetku; F – k provádění pyrotechnického průzkumu. Vydat zbrojní průkaz lze pouze osobě starší 21 let, pokud zákon nestanoví jinak. Pro některé skupiny je zákon upraven zvlášť, např.:[15]

Zbrojní průkaz kategorie B – věková hranice pro vydání je 18 let, avšak je možnost vydat zbrojní průkaz kategorie B osobě starší 15 let, pokud je členem občanského sdružení, které se zabývá sportovní činností a součástí této činnosti je střelba. Držitel zbrojního průkazu B je povinen přepravovat držené zbraně na místa, kde je oprávněn je nosit, pouze ve stavu vylučujícím jejich okamžité použití a v uzavřeném obalu.

Zbrojní průkaz kategorie C – věková hranice pro vydání je 18 let, avšak je možnost vydat zbrojní průkaz kategorie C osobě starší 16 let, pokud je žákem střední školy a v osnovách školy či učiliště je zahrnuta výuka myslivosti. Držitel zbrojního průkazu C je povinen přepravovat držené zbraně na místa, kde je oprávněn je nosit, pouze ve stavu vylučujícím jejich okamžité použití a pokud používá k přepravě dopravní prostředek veřejné hromadné dopravy, je povinen přepravovat zbraň v uzavřeném obalu.

Stejně jako u zbrojního průkazu B smí osoba mladší 18 let nabývat zbraň do vlastnictví, s výjimkou koupě, a držet zbraň pouze se souhlasem zákonného zástupce a smí používat zbraň a střelivo pouze za přítomnosti osoby starší 21 let, která je držitelem zbrojního průkazu kategorie B nebo C alespoň 3 roky.

Zbrojní průkaz kategorie D je k výkonu zaměstnání nebo povolání, věková hranice pro vydání je 21 let, avšak je možnost vydat zbrojní průkaz kategorie D osobě starší 18 let, pokud je žákem střední školy či středního odborného učiliště a v osnovách školy je zahrnuta výuka puškařského oboru nebo střeliva. Držitel tohoto zbrojního průkazu je povinen podrobit se lékařské prohlídce do 1 měsíce a po uplynutí 30 měsíců od vydání zbrojního průkazu. Pokud posuzující lékař zjistí změnu zdravotního stavu, která má za následek ztrátu zdravotní způsobilosti, je povinen bez zbytečného odkladu vytvořit nový posudek a zaslat jej příslušnému útvaru Policie ČR a informovat zaměstnavatele.

Zbrojní průkaz kategorie F je k provádění pyrotechnického průzkumu, lze ho vydat jen osobě starší 21 let, na rozdíl od ostatních skupin se nevztahuje na užívání střelných zbraní, ale věnuje se pyrotechnice.

2.2.6 Žadatel o zbrojní průkaz

Žadatel o zbrojní průkaz musí splňovat následující požadavky:[16]

- místo pobytu na území České republiky
    - Příslušný útvar Policie ČR může odmítnout žádost o zbrojní průkaz, pokud je

žadatel cizinec a není občanem členského státu či občanem členského státu severoatlantické aliance, i když žadatel splňuje všechny ostatní požadavky, proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

- dosažení věku na pro danou kategorii zbrojního průkazu, tzn. 21 let pro zbrojní průkazy kategorie A,D,E a F nebo 18 let pro zbrojní průkaz kategorie B a C, pokud zákon dále neupravuje[17]
- způsobilost k právním úkonům
- zdravotní způsobilost na základě posouzení lékaře, popřípadě psychologického vyšetření
- odborná způsobilost; zkouška vykonaná před zkušebním komisařem, který po úspěšném vykonání zkoušky vydá žadateli doklad o odborné způsobilosti. Zkouška se skládá z teoretické a praktické části, kdy teoretickou částí se rozumí test písemnou formou a žadatel prokazuje
- znalost zákona a právních předpisů upravujících oprávněné použití zbraně a praktickou částí se rozumí bezpečnost manipulace se zbraní a střelby na pevný cíl
- bezúhonnost; za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem
- je držitelem platného loveckého průkazu (pouze při žádosti o zbrojní průkaz kategorie C)

2.3 Použití střelné zbraně

Člověk si pořizuje zbraň za konkrétním účelem, jak ji bude užívat je však pouze na jeho uvážení. Proto bychom si měli vysvětlit pojmy, které mohou znít jednoduše z morálního hlediska, ale z pohledu práva jsou velmi složité, a i přes to jak jsou konkrétní, v realitě se mohou vnímat různě podle unikátních případů.

2.3.1 Použití zbraně

Použitím zbraně se podle zákona č. 119/2002 Sb. rozumí použití zbraně k jejímu funkčnímu účelu, to znamená ke střelbě. To se vztahuje jak ke střelbě na útočníka (nutná obrana), či na zvíře (krajní nouze), ale i na použití zbraně k varovnému výstřelu. V případě, že osoba jedná v souladu s právní úpravou, je toto jednání oprávněné a osoba je zproštěna následných trestů či sankcí.

2.3.2 Zneužití zbraně

Zneužití zbraně vzniká pokud držitel legálně či nelegálně držené zbraně použije tuto zbraň v rozporu s právními předpisy a to za účelem zisku nebo nepřiměřené obrany před útokem. Podle trestního zákona se dále případ vyšetřuje a pokud podle trestního zákona, který upřesňuje podmínky použití zbraně za různých okolností, osoba splnila všechny podmínky, tak to nazýváme okolností vylučující protiprávnost.

2.3.3 Krajní nouze

Krajní nouzí se rozumí jinak trestný čin, kterým bylo odvráceno přímo hrozící nebezpečí chráněnému trestním zákonem, v tu chvíli se čin nebere jako trestný, ale jako krajní nouze. Dané nebezpečí musí hrozit bezprostředně, jinak nejde o krajní nouzi. Krajní nouzí není čin, kterým sice odvrátíme nebezpečí, zároveň ale způsobíme následek stejný či závažnější než ten, který hrozil. Je vyloučena odpovědnost za škodu způsobenou jednáním v krajní nouzi, s výjimkou kdy ten, kdo odvrací nebezpečí, je zároveň tím, kdo nebezpečí vyvolal.

2.3.4 Nutná obrana

Nutná obrana je také čin, který by byl jinak trestný, ale kterým je odvráceno přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem. Zájmem chráněným trestným zákonem je právo společnosti na ochranu života a zdraví, právo na ochranu osobního vlastnictví atd. Nejde o nutnou obranu, pokud byla obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Není konkrétně uvedeno co je zjevně nepřiměřená obrana, a tak dříve mohli vznikat situace, kdy bránící člověk se dostal do pozice žalovaného za ublížení na zdraví. V současné době je vidět trend zvýhodňující bránícího se jedince na úkor útočníka, pořád ale platí, že není přípustnou nutnou obranou střelba na pachatele, u kterého není jasné či je ozbrojen, či pachatele, který trestný čin dokonal a prchá.

V realitě se bere ohled i na tělesné předpoklady, když je zřejmé, že by se napadený beze zbraně neubránil, ale zároveň neohrozil útočníka na životě svou obranou, je možnost, že to soud posoudí jako nutnou obranu. Naopak zde je další výjimka tvořena profesionálními zápasníky, kteří jakmile se přihlásí do profesionálního zápasu v bojových uměních jako je box, MMA apod., jsou právně ovlivněni z hlediska obrany a napadení, kdy se jejich ruce stávají zbraněmi. Ve chvíli kdy je profesionální zápasník napaden neozbrojenou osobou a bude se

bránit, pokud útočníkovi ublíží na zdraví, hrozí mu stejné sankce jako by použil zbraň.

Dobrým příkladem je nyní aktuální projednávání případu rapera Leo Beránka. Leo Beránek (30 let) je zpěvák a boxer. Z důvodu jeho boxerské kariéry má pan Beránek větší pravděpodobnost k ublížení na zdraví ve chvíli, kdy se bude bránit. To se potvrdilo roku 2018, kdy v centru Prahy před nočním klubem pan Beránek údajně bránil ženu před napadeným, tomu však způsobil vážné poškození na zdraví, kdy ho údery do obličeje dostal na zem a poté mu kopem do obličeje zlomil čelist. Podle jeho slov se snažil pouze bránit napadenou ženu a neměl v úmyslu útočníkovi ublížit na zdraví, z důvodu jeho znalostí thaiboxu automaticky (bez přemýšlení) útočníka kopnul do obličeje, aniž by si uvědomil možné následky. Podle státní zástupkyně by měl být fakt, že pan Beránek ovládá bojové umění, ale neovládá své chování, hodnocen v jeho neprospěch. I přes fakt, že pan Beránek celý incident nevyprovokoval, soud potvrdil, že ze záznamů je zřejmé, že v době, kdy Beránek útok zahájil, muž na něj nijak neútočil, a tak je zřejmé, že se nejednalo o nutnou obranu. Za jeho chování mu hrozilo 5-12 let vězení, soud nakonec rozhodl o výši jeho trestu na 6 let vězení, což je na spodní hranici možného trestu.[18]

Je důležité správně pochopit rozdíl mezi krajní nouzí a nutnou obranou. Krajní nouze směřuje na třetí osobu, zatímco nutná obrana směřuje proti osobě přímo působící nebezpečí. Nejlépe se rozdíl dá pochopit na konkrétním příkladu: Pokud někdo přepadne doktora, který má povinnost mlčenlivosti v rámci trestního zákona, a bude požadovat informace o pacientech, na která se vztahuje mlčenlivost, doktor mu je vydá, aby odvrátil bezprostřední ohrožení na životě. Tím se dopustí trestného činu porušení mlčenlivosti proti svým pacientům (třetí osobě), ale protože tím odvracel přímo hrozící nebezpečí, je tento čin brán jako krajní nouze. Pokud však doktor vytáhne zbraň a zastřelí pachatele, který ho přepadl, tím se dopustil trestného činu ublížení na zdraví, avšak za těchto okolností je to bráno jako nutná obrana. V obou případech je vyloučena odpovědnost za činy doktora, pokud jednal v souladu se zákonem.

Na stejném příkladu si můžeme ukázat nelegitimní chování doktora. Pokud mu bude vyhrožováno prostřednictvím dopisu, doktor vytrasuje osobu, která mu vyhrožuje a zastřelí ji, není to nutná obrana, protože zde nebylo bezprostřední nebezpečí, a tak se doktor dopustil trestného činu. Zároveň pokud mu bude útočník vyhrožovat na ulici a nebude zde žádný náznak, že je útočník ozbrojen, doktor by nejednal v krajní nouzi, pokud by útočníka zastřelil.

Když jsou všechny pojmy vysvětleny, pomůže to pochopení další povinnosti držitele zbrojního průkazu: *„Držitel zbrojního průkazu A až E je povinen neprodleně ohlásit útvaru policie použití zbraně z důvodu krajní nouze či nutné obrany.“**[19]** Použití zbraně podléhá oznámení pouze podle podmínek pro použití zbraně podle odst. 1.3.1. Použití zbraně. Užití zbraně k zastrašení či úderu tudíž nepodléhá oznámení. Současně u užití zbraně v rámci nutné obrany, i když nebyla použita ke střelbě, může vzniknout povinnost obránci ohlásit protiprávní jednání, proti kterému

byla zbraň užita. Pokud tak neučiní je možné, že sám obránce naplní skutkovou podstatu trestného činu neoznámení trestného činu.

2.3.5 Přípustnost použití střelné zbraně

Z definice nutné obrany vyplývá, že je možná pouze proti útokům fyzické osoby, čímž se odlišuje od krajní nouze. Jednání v rámci nutné obrany tedy směřuje proti útočníkovi, fyzické osobě, která je v rámci svého chování zvýhodněná oproti obránci. Útočník je ten, kdo vybírá místo, čas a způsob útoku a tím staví obránce do nevýhodné pozice. Oproti krajní nouzi, zde není úplně zřejmý následek protiprávního chování útočníka, tím se nutná obrana limituje pouze na přiměřenost, protože nelze určit záměr útočníka, ale lze určit způsob jakým se dopustil protiprávního jednání a lze určit pokud obrana proti tomuto jednání byla zcela nepřiměřená. Co je přiměřené se liší případ od případu, tak se v následujícím odstavci shrnout situaci, ve které se obránce může ocitnout a jak na ni reagovat.[20]

Nutná obrana se nevztahuje pouze na střelné zbraně, ale i na mnohem častější případy jako napadení nožem atd. Vzhledem ke skutečnosti, že napadený je od samého začátku znevýhodněný, je nutné, aby se bránil dostatečně účinným prostředkem. Zároveň je třeba si uvědomit, že předpokladem účinné obrany je i to, že obvykle bude obrana silnější než útok. To znamená, že napadený využije jakýkoliv prostředek, aby co nejefektivněji odrazil útok.

Střelné zbraně bývají považovány za nejúčinnější a nejefektivnější prostředek na obranu, a tak se použití střelné zbraně k odvrácení útoku připouští, pokud nebude zcela nepřiměřená. Zde přichází problém na straně obránce, u kterého se musí hledět na psychický stav ve chvíli, kdy je napaden, racionální chování obránce je v tuto chvíli silně zastíněno a může být ovlivněno takovým způsobem, že obránce napáchá svým jednáním větší škody, než by kdy napáchal útočník. Člověk si musí uvědomit, že ve chvíli, kdy při napadení vytáhne svou střelnou zbraň, vzniká vypjatá a intenzivní situace, která může útočníka vyprovokovat, a proto ve chvíli, kdy vytáhnete zbraň, musíte být připraven ji reálně použít, což může být pro mnohé téměř nemožné. Většina lidí si myslí že pokud drží střelnou zbraň, tak jsou v bezpečí, ale opak může být pravdou a zbraň může obránce postavit do ještě horší situace.

Dalším problémem je fakt, že zákon o nutné obraně by mohl být velmi snadno zneužitelný útočníkem, který vraždu zastíní nutnou obranou a nebude nést trestní odpovědnost. Tomu se dále věnuje soud, který se spíše než na skutkovou skutečnost zaměřuje na motivy jednání. Proto i dvě skutkově stejné činy mohou být vnímány naprosto odlišně, v prvním případě muž vyprovokuje řidiče taxíku, takovým způsobem, že ho řidič vyhodí z auta. Muž potom řidiče

pobodá, v tuto chvíli nejednal v nutné obraně. V druhém případě řidič taxíku odveze pana do lesa a napadne ho s vidinou peněz. Muž řidiče pobodá v nutné obraně a následně je zproštěn trestné odpovědnosti tohoto činu. Skutková skutečnost byla v obou případech stejná, muž pobodal řidiče, rozdíl je pouze v motivech jednání, které jsou nakonec nejdůležitějším faktorem při posuzování nutné obrany.

3 Zbrojnictví ve světě

3.1 USA

Právo občanů USA vlastnit a nosit zbraň je z velké části regulováno jednotlivými státy unie, ale vše se odvíjí od druhého dodatku federální ústavy z roku 1791. Tento dodatek zní: *„Dobře organizovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraň nesmí být proto omezováno“.**[21]* Každý stát se liší přístupem ke zbraním, ale většina se téměř neliší, či silně odvíjí od federálního dodatku.

Nejběžnější podmínkou pro získání zbraně a možnosti použití zbraně je dosažení 21 let a absolvování formálního školení. Jediná výjimka, kdy zletilá osoba nemá právo na držení zbraně, je pokud má osoba záznam v trestním rejstříku či je mentálně nezpůsobilá, nebo pokud osoba nemá americké státní občanství. Celý proces mezi rozhodnutí vlastnit zbraň a reálně jednu vlastnit je celkem jednoduchý. Musíte projít sestavením osobního profilu, kdy se zkoumá trestní rejstřík, imigrační status a možnost domácího násilí. Poté v některých státech následuje čekací doba a můžete držet a nosit zbraň. V jiných státech není čekací doba nutností a přibližně třetina Američanů ani neprochází sestavením osobního profilu, protože federální zákon to nevyžaduje při koupi od soukromého prodejce. Podpoře civilního držení střelných zbraní se věnuje Národní asociace držitelů zbraní neboli NRA. Americká společnost je tímto tématem rozdělena na ty, kteří zbraně vlastní a berou je jako základní právo svobodné země, a na ty, kteří zbraně odsuzují, protože jsou toho názoru, že zbraně vyvolávají v lidech násilí.

Je důležité si uvědomit, že každý stát má různé právní úpravy, pokud máte povolení ke skrytému nošení zbraně v jednom státě a cestujete do jiného státu, který nemá povoleno skryté nošení zbraně, může vás čekat postih.

3.1.1 Porovnání s ČR

Česká republika má v přepočtu na počet obyvatel povoleno skryté nošení zbraně 2,5 %, počet povolení ke skrytému nošení roste v USA každým rokem a nyní je v přepočtu na obyvatele přibližně 7 %. Ještě v devadesátých letech 20. století byl tento počet v USA méně než 1%. Navzdory velkému počtu zbraní v USA je velmi málo případů zabránění vraždě civilními obyvateli, to je převážně způsobeno tím, že většina lidí s povolením nemá zbraň u sebe většinu času a také z důvodu tzv. „gun free zones", která zakazuje nošení zbraně v dané oblasti, to se vztahuje i na občany s povolením. V těchto oblastech není možnost, aby byl civilní obyvatel ozbrojen, tak se stává velmi snadným terčem pro teroristické útoky a masové vraždy.

3.2 Severní Korea

Na začátek bych rád podotkl, že Severní Korea si velmi přísně hlídá únik informací, a tak nemohu zaručit stoprocentní správnost následujících informací. Proto čerpám převážně z Ženevské stanice výzkumu a dalších výzkumných center. Také se musí brát ohled na to, že v Severní Koreji je totalitní režim, jsou zde obavy o nedodržování základních lidských práv a právní úprava se může razantně lišit od skutečnosti.

Severní Korea má platný zákon upravující držení, vlastnění a nošení zbraní od roku 2009. Předcházela tomu zdravotní situace tehdejšího vůdce Kim Čong-ila, kterého v roce 2008 zasáhla mrtvice. Celým světem vládly spekulace, že již zemřel, a proto, kvůli obavám ze státního převratu, Kim Čong-il nechal sestavit a udat v platnost tento zákon, který zakazuje jakékoliv držení zbraně, s výjimkou držení zbraně z důvodu výkonu povolání. Tím si pojistil, že ozbrojeni zůstanou pouze jeho vojska nehrozí žádný ozbrojený převrat. Dalším důležitým faktorem pro vytvoření tohoto zákona bylo vědomí Kim Čong-ila, že po jeho smrti na jeho místo nastoupí jeho mladý a syn Kim Čong-un.

Zajímavým faktem ale zůstává, že ještě před vydáním tohoto zákona byl proveden průzkum Ženevskou stanicí výzkumu „Graduate institute of internacional and development studies" v roce 2007, který odhadnul počet zbraní v Severní Koreji na 130 000, v přepočtu to znamená 0,6 zbraně na sto obyvatel. To znamená, že již v roce 2007 bylo v Severní Koreji velmi malé množství zbraní, přesto byl však vydán tento zákon, který udělal systém o to striktnější a méně náchylný na politickou nestabilitu.

Zákon tedy zakazuje civilní vlastnictví a držení zbraně, s výjimkou výkonu povolání. Tím se myslí aktivní služba policie, armády a vlastnění zbraně pro lovecké účely a je potřeba žádat o příslušné povolení. Zákon také upravuje držení zbraně a zbraň mimo výkon povolání musíte mít uloženou na policejní stanici, je zakázáno držet zbraň mimo výkon povolání, tzn. ve chvíli, kdy

opouštíte zaměstnání, musíte zbraň uschovat na příslušné policejní stanici, není možné zbraň uchovávat doma. Za porušení hrozí vysoké sankce, které se liší podle situace. Za nelegální dovážení či držení zbraně hrozí až trest smrti.

3.3 Srovnání ČR, USA a Severní Korea

Vybral jsem pro srovnání zrovna tyto státy, protože zastávají téměř protikladné názory, jejich politické a právní systémy jsou velmi odlišné a lze na těchto příkladech výstižně demonstrovat sílu zbraní v politickém a společenském prostředí. USA je velmi liberální v otázce zbraní, Severní Korea striktně zakazuje civilní vlastnictví a držení zbraně a ČR představuje jakýsi střed, ve kterém žijeme.

Následující text bude vycházet z Tabulky 1. Na této tabulce je nejzajímavější kolonka „Počet v přepočtu na sto obyvatel“, na které je zřetelně vidět rozdíl mezi vybranými zeměmi.

V České republice je v přepočtu na sto obyvatel „pouhých“ 12,5 zbraní, což se na první pohled může zdát dost, člověk si však musí uvědomit, že většina lidí s oprávněním držet zbraň nedrží pouze jednu zbraň, ale má jich několik. To vyplívá z průzkumu Policie ČR, která poskytla na svém informačním webu počet zbraní podléhajících registraci (toto číslo se mírně liší od hodnoty odhadem zaznamenaným v tabulce 1 Ženevskou stanicí výzkumu) a zároveň počet vydaných zbrojních průkazů. Jednoduchým přepočtem můžeme zjistit, že na jeden zbrojní průkaz připadají téměř 3 zbraně. Pokud vezmeme v potaz skutečnost, že počet vydaných zbrojních také nepředstavuje počet lidí, co drží zbrojní průkaz, protože tato hodnota udává počet všech skupin zbrojních průkazů a *„údaje o počtu držitelů zbrojních průkazů podle jednotlivých skupin a celkovém počtu držitelů zbrojního průkazu vzájemně nekorespondují, neboť naprostá většina zbrojních průkazů je vydána pro více než jednu skupinu oprávnění.“*[22] To znamená, že na sto obyvatel v ČR odhadem pouze 1-3 lidi reálně vlastní střelnou zbraň, rád bych znovu raději upozornil, že se bavíme pouze o civilním obyvatelstvu, tudíž se do tohoto počtu nepočítají zbraně ve vlastnictví policie, ani zbraně vlastněné k výkonu povolání.

Naproti tomu stojí USA se svými 120 zbraněmi na sto obyvatel, je jasné, že tomu bude podobně jako v ČR a lidé v průměru vlastní více než jednu zbraň. Bohužel vzhledem k počtu zbraní, které registraci nepodléhají, je nemožné určit přesný počet osob vlastnících zbraně ze sta obyvatel. Pokud bychom počítali se čtyřmi zbraněmi na osobu, jako je tomu průměrně v České republice, tak nám vyjde, že na sto obyvatel náleží 30 osob vlastnících střelnou zbraň. K tomu přispívá americká kultura, kde v některých státech berou zbraně jako nezbytnou součást života a federální ústava upravuje držení a nošení zbraní velmi volně a zakazuje držení zbraní pouze

lidem, kteří neprojdou vytvořením osobního profilu. Oproti České republice je proces od rozhodnutí jedince o koupě zbraně až do chvíle, kdy zbraň legálně držíte a nosíte, daleko snazší a rychlejší, tím pádem jsou zbraně v USA přístupnější a rozšířenější mezi civilisty.

V Severní Koreji je situace naprosto protikladná, počet zbraní na sto obyvatel je pouhých 0,3 a toto číslo se pořád zmenšuje s udržováním totalitní vlády. Od roku 2009 se počet zbraní držených civilním obyvatelstvem zmenšil na polovinu a tento trend si Severní Korea bude udržovat dokud bude v čele země vůdce Kim Čong-un. Důvodem tak malého počtu zbraní je politický systém této země, který fakticky zakazuje držení a nošení zbraní civilním obyvatelstvem.

3.4 Problémy spojené s různými právními systémy

Každý právní systém má svoje výhody a nevýhody, u zbrojního práva jsou tyto nedostatky mnohem více viditelné, protože zbraně jsou vnímány různými způsoby a právní systém se snaží vyhovět všem názorům. To není tak jednoduché, a tak se některé nedostatky projevují razantně v praxi.

V České republice máme velmi moderní právní systém a zákon o zbraních není výjimkou, samozřejmě jsou zde nedostatky, kdy např. nutná obrana a krajní nouze zákonem zvýhodňuje útočníka, před obráncem, to spadá spíše do práva trestního a zbrojní právo s tím sice souvisí, ale pouze nepřímo. Proto si myslím, že v České republice je úprava vyvážená a nastavená tak, aby si téměř každý mohl pořídit zbraň na obranu, ale zároveň, aby si tito lidé byli vědomi zodpovědnosti, kterou to přináší.

3.4.1 Problémy spojené se zbrojním právem v USA

V USA je společnost zákonem o zbraních rozdělená na dra póly, kdy část společnosti vnímá zbraně jako jejich přirozené právo, které pokud by jim bylo odebráno, budou to vnímat jako omezování základních lidských práv a svobod. Druhá část společnosti vnímá zbraně jako původ konfliktů, jako věc, která vyvolává v lidech potřebu násilí a snaží se demonstracemi potlačit práva lidí na vlastnění zbraní. Obě strany mají ze svého úhlu pohledu pravdu a je složité je přesvědčit, že zde není žádná stoprocentně pravdivá skutečnost.

Z jednoho úhlu pohledu zde vznikají ozbrojené demonstrace jako jsme mohli v posledních

letech vidět v USA, kdy při demonstraci jsou ztráty na životech způsobené neumírněným chováním jednotlivců vlastnících zbraň. Policisté se každý den bojí o svůj život, protože nikdy neví, kdo nezvládne své emoce zkrotit a vytáhne zbraň. Tím vzniká další problém, kdy protože jsou policisté ve stresu, je jejich práce neefektivní a může vznikat policejní brutalita na nevinných lidech. To vše je zapříčiněno pouze množstvím zbraní v rukou obyvatelstva, které si to neuvědomuje a ohrožuje svým chováním jak práci policie, tak život sobě i ostatním lidem. Mimo jiné zbraně v rukou civilních obyvatel ve většině případů nezastavili teroristické útoky, ani jiné závažné události. To vše naznačuje, že zbraně pouze ohrožují veřejný pořádek a nijak nic nepřinášejí veřejnosti.

Na druhou stranu pokud by zákon zakazoval vlastnění zbraní civilním obyvatelstvem, ozbrojeni by byli pouze ti, kdo páchají trestnou činnost a o to více by byli znevýhodněni nevinní civilisté. Lidé by se nemohli nijak sami bránit a byli by odkázáni pouze na pomoc policejní složky, na kterou by byl vytvořen velký tlak ze strany veřejnosti. Pokud by policie selhala, vedlo by to pouze k dalším demonstracím, které by vedly k dalšímu násilí, to pouze protože nikdo nebyl schopný bránit civilní obyvatele a byla jim odebrána možnost se bránit vlastními prostředky jako je zmíněná střelná zbraň.

Když všechny tyto informace dáme dohromady, zjistíme, že i přes množství nesouhlasu, který je vyvíjen proti zbraním v USA, je americká právní úprava o zbraních společensky přijatelná, takovým způsobem, aby vyhovila co možná nejvíce lidem. Právní úprava v USA by zajisté potřebovala modernizovat, ale vyhovuje podmínkám, které se na ní v Americe vyvíjí.

3.4.2 Problémy spojené se zbrojním právem v Severní Koreji

Severní Korea je známá svým totalitním režimem, od kterého se odvíjí celá právní úprava včetně zákonů o zbraních. Vzhledem ke snaze vůdce Kim Čong-Una zachovat loajalitu obyvatel Severní Koreji násilným způsobem, je možnost civilního obyvatelstva držet a nosit zbraně značně omezená, přesněji řečeno absolutně zakázaná. Držet a nosit zbraň má možnost pouze občan, který ji potřebuje k výkonu povolání. Zbraň ani v tomto případě člověk nemá možnost držet a uschovávat u sebe doma a jeho povinností je odevzdávat po konci pracovní doby odevzdat svou zbraň na příslušnou policejní stanici.

To vše je způsobeno s cílem utvrzení totalitního režimu, který se snaží předejít jakýmkoliv možným převratů či ozbrojených demonstrací. Odzbrojování civilního obyvatelstva utvrzuje sílu policejní složky a vojenské síly, která tím získává možnost udržovat obyvatelstvo ve strachu a tím utvrzovat moc vůdce.

O tom zda je tento právní systém kvalitním a moderním systémem by se dalo polemizovat, ale tento systém je nejvhodnějším systémem pro totalitní státy jako je Severní Korea. Je samozřejmé, že tento společensky nepřijatelný systém opomíjí obyvatelstvo a koncentruje se na blaho vůdce a nejvyšší společenské vrstvy, na druhou stranu v tomto systému není nedostatečná právní úprava ohledně zbraní hlavním nedostatkem v Severní Koreji, takže bych řekl, že dokud bude Severní Korea totalitním režimem, je tato úprava zbrojního práva nevyhnutelná.

4 Závěr

Závěrem této seminární práce bych rád podotkl, že i přes rozdíly a nedostatky právních systémů o zbraních, se každá země snaží přizpůsobit svému politickému systému, své historii a svým občanům. To znamená, že země, které nepovolují držení a nošení zbraní civilním obyvatelstvem, nemají nekvalitní či nedostatečný systém, ale že ho pouze přizpůsobuje svým potřebám, které se liší v každé zemi. Cílem tedy nebylo kritizovat politické systémy jednotlivých zemích, ale pouze zhodnotit a porovnat jejich zákony o zbraních. V této seminární práci je možné nahlédnout do těchto zákonů o zbraních v jednotlivých zemích dopodrobna a udělat si vlastní zhodnocení a názor na jednotlivé systémy.

Český zákon o zbraních patří k jedněm z nejlepších ve světě, takže bych řekl, že jeho kvalita a výhody zastiňují všechny jeho nedostatky, které jsou nepatřičné. Zákon o zbraních v ČR má vcelku dlouholetou tradici a pořád se modernizuje takovým způsobem, aby se vyvíjel společně s technologickým vývojem, který se pořád zrychluje.

Zákon o zbraních v USA je sice zastaralý a vychází z federálního ústavy z roku 1791, ale snaží se udržet si tradice, a proto je téměř neměnný. Má mnoho kontroverzních mezer, které však v USA nelze vnímat jako nedostatky, protože úzce souvisí s ideologickým směrem USA, a tak lze i tento zákon vnímat jako ideální pro tuto zemi.

V Severní Koreji je systém upravován, aby splňoval požadavky její ideologie, ale ve srovnání s celosvětovými názory je zastaralý a připomíná zákon v ČR za doby komunismu, což však souvisí s politickým směrem Severní Koreji.

5 Bibliografie

- Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky. Praha: Themis, 2009. ISBN 978-80-7312-059-7.
- Právní stanoviska z oblasti zbraní, střeliva a munice. Ministertvo vnitra české republiky. [Online] [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/soubor/oznamovaci-povinnost-pri-pouziti-zbrane-pdf.aspx.
- Císařský patent ze dne 24. října 1852 [online]. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=18&Section=1&IdPara=1&ParaC=2
- Zákon č. 81/1938 Sb. ze dne 8. dubna 1938 [online]. [cit. 2020-12-10]. Dostupné z: https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzgm4f6obrfuya
- Zákon č. 162/1949 Sb. ze dne 30. června 1949 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1949-162
- Zákon č. 147/1983 Sb. ze dne 16. prosince 1983 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1983-147
- Zákon č. 288/1995 Sb. ze dne 13. prosince 1995 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-288
- Zákon č. 119/2002 ze dne 9. dubna 2002 [online]. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119
- PROKEŠ, Martin. Nutná obrana za použití střelné zbraně. Brno, 2018. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity.
- KARP, Aaron. Civilian Firearms Holdings, 2017.Small Arms Survey [online]. Ženeva: Small Arms Survey, the Graduate Institute of International and Development Studies, 2018 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/Weapons_and_Markets/Tools/Firearms_holdings/SAS-BP-Civilian-held-firearms-annexe.pdf
- VOKUŠ, Jiří. Statistické údaje o zbraních. Policie ČR [online]. Praha: Policie ČR, 2018 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/statisticke-udaje-o-zbranich.aspx
- Držení zbraní v USA povoluje ústava, odpůrci chtějí tvrdší zákon. Advokátní deník [online]. Praha: ČTK, 2019 [cit. 2021-12-020]. Dostupné z: https://advokatnidenik.cz/2019/08/05/drzeni-zbrani-v-usa-povoluje-ustava-odpurci-chteji-tvrdsi-zakon/
- Wilson, Philip and Marcus. North Korea — Gun Facts, Figures and the Law. GunPolicy.org [online]. Sydney School of Public Health: The University of Sydney, 2020 [cit. 2021-01-02]. Dostupné z: https://www.gunpolicy.org/firearms/region/north-korea
- BOHATA, Jan. Raper Beránek má potvrzených šest let za napadení.*cz* [online].

2020, **2020**[cit. 2020-11-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/rapper-leo-beranek-vrchni-soud-trest-sest-let-ublizeni-na-zdravi-vytrznictvi.A200205_112122_praha-zpravy_rsr

Tabulky

Odhadovaná data k roku 2017	Populace	Počet zbraní ve vlastnictví obyvatel	Počet v přepočtu na sto obyvatel*	Počet zbraní podléhajících registraci	Počet zbraní, které nepodléhají registraci
ČR	10 555 000	1 323 000	12,5	806 895	516 105
USA	326 474 000	393 347 000	120,5	1 073 743	392 273 257
Severní Korea	25 405 000	76 000	0,3	N/A	N/A

Tabulka 1 [23]

**Přepočet zbraní na sto obyvatel se rovná: (100/populace)*počet zbraní ve vlast. ob.*

Tabulka 2 [24]

Odhadovaná data k první polovině roku 2018	Počet zbraní podléhajících registraci	Počet vydaných zbrojních průkazů	Počet zbraní na jeden zbrojní průkaz
ČR	863029	303517	2,8

[1] Ř.z.=Říšský zákoník

[2] Císařský patent ze dne 24. října 1852 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=18&Section=1&IdPara=1&ParaC=2

[3] Sb.=Sbírka zákonů

[4] Zákon č. 81/1938 Sb. ze dne 8. dubna 1938 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjzgm4f6obrfuya

[5] Ú.l. = Úřední list

[6] Zákon č. 162/1949 Sb. ze dne 30. června 1949 [online]. [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1949-162

[7] Zákon č. 147/1983 Sb. ze dne 16. prosince 1983 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1983-147

[8] Zákon č. 288/1995 Sb. ze dne 13. prosince 1995 [online]. [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-288

[9] Zákon č. 119/2002 ze dne 9. dubna 2002 [online]. [cit. 2020-12-16]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119

[10] *Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky*. Praha: Themis, 2009. str. 6

[11] Tamtéž, str. 7

[12] *Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky*. Praha: Themis, 2009. str. 7

[13] Tamtéž

[14] *Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky*. Praha: Themis, 2009. str. 7

[15] Tamtéž, str. 11

[16] *Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky*. Praha: Themis, 2009. str. 10

[17] Tamtéž, str. 11

[18] BOHATA, Jan. Raper Beránek má potvrzených šest let za napadení. *IDNES.cz* [online]. 2020, [cit. 2020-11-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/rapper-leo-beranek-vrchni-soud-trest-sest-let-ublizeni-na-zdravi-vytrznictvi.A200205_112122_praha-zpravy_rsr

[19] *Zbraně a střelivo: právní úprava & zkušební otázky*. Praha: Themis, 2009. str. 16

[20] PROKEŠ, Martin. *Nutná obrana za použití střelné zbraně*. Brno, 2018. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity.

[21] Držení zbraní v USA povoluje ústava, odpůrci chtějí tvrdší zákon. *Advokátní deník* [online]. Praha: ČTK, 2019 [cit. 2020-12-020]. Dostupné z: https://advokatnidenik.cz/2019/08/05/drzeni-zbrani-v-usa-povoluje-ustava-odpurci-chteji-tvrdsi-zakon/

[22] VOKUŠ, Jiří. Statistické údaje o zbraních. *Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2018 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/statisticke-udaje-o-zbranich.aspx

[23] KARP, Aaron. Civilian Firearms Holdings, 2017. *Small Arms Survey* [online]. Ženeva: Small Arms Survey, the Graduate Institute of International and Development Studies, 2018 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/Weapons_and_Markets/Tools/Firearms_holdings/SAS-BP-Civilian-held-firearms-annexe.pdf

[24] VOKUŠ, Jiří. Statistické údaje o zbraních. *Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2018 [cit. 2020-12-01]. Dostupné z: https://www.policie.cz/clanek/statisticke-udaje-o-zbranich.aspx